

YETİM VE KİMSESİZ ÇOCUKLAR SEMPOZYUMU

Symposium
on Orphans
and Abandoned
Children

İSTANBUL, 19-20 Kasım 2022
(November 19-20, 2022)

yetim
VAKFI

BAĞCILAR
BELEDİYESİ

İSTANBUL
ÜNİVERSİTESİ
YAYINEVİ

**YETİM VE KİMSESİZ ÇOCUKLAR SEMPOZYUMU
BİLDİRİLER KİTABI**

**SYMPOSIUM ON ORPHANS AND ABANDONED
CHILDREN PROCEEDINGS**

Editör / Editor

Amine Ertürk

Yetim Vakfı, İstanbul, Türkiye

İSTANBUL
ÜNİVERSİTESİ
—YAYINEVİ—

Yayıncı / *Published by*

İstanbul Üniversitesi Yayınevi / *Istanbul University Press*

İstanbul Üniversitesi Merkez Kampüsü, 34452 Beyazıt, Fatih / İstanbul - Türkiye

<https://iupress.istanbul.edu.tr>

Yetim ve Kimsesiz Çocuklar Sempozyumu Bildiriler Kitabı

Symposium on Orphans and Abandoned Children Proceedings

Editör / Editor: Amine Ertürk

Tercüme / Translation: Hatice Nur Keskin

E-ISBN: 978-605-07-1546-0

DOI: 10.26650/PB/SS48.2023.003

İstanbul Üniversitesi Yayın No / *Istanbul University Publication No*: 5322

Online Yayın Ekim, 2023 / *Published Online in October, 2023*

Bu çalışmaya atıfta bulunurken, referansa DOI numarasının dahil edilmesi önerilir.

It is recommended that a reference to the DOI is included when citing this work.

Bu çalışma Creative Commons Atıf-GayrıTicari 4.0 Uluslararası (CC BY-NC 4.0) lisansı altında online olarak yayındadır.

This work is published online under the terms of Creative Commons AttributionNonCommercial 4.0 International License (CC BY-NC 4.0)

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>

Kitabın telif hakkı bulunmaktadır. Online olarak yayınlanan Creative Commons versiyonu haricinde, yasal istisnalar ve geçerli lisans sözleşmelerinin koşulları dikkate alınmalıdır.

This work is copyrighted. Except for the Creative Commons version published online, the legal exceptions and the terms of the applicable license agreements shall be taken into account.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Çağrılı Bildiriler / Invited Papers

Kavramsal Açıdan Yetimlik / Orphanhood from a Conceptual Perspective Hüsamettin ORHAN	3
İslam'da Yetim Hukuku ve Yetimin Himayesinde Fert ve Toplumun Sorumlulukları / Orphan Law in Islam and the Responsibilities of the Individual and Society in the Care of Orphans Ahmet Hamdi YILDIRIM	23
Yetimliğin En Yaygın Hali: Sosyal Yetimlik ve Çocuk Suçluluğu / The Most Prevalent Form of Orphanhood: Social Orphans and Juvenile Delinquency Oğuzhan EYİLİK	67
Türk Hukukunda ve Uluslararası Hukukta Çocuk Hakları / Children's Rights in Turkish National and International Law Sürüye KUTAN	93
Osmanlı'dan Cumhuriyet Türkiye'sine Yetim ve Kimsesiz Çocukları Himaye Eden Kurumlar / Institutions Caring for Orphans and Abandoned Children from the Ottoman Period to Republican Türkiye Halide ASLAN	109
Çocuk Evleri Üzerinden Din, Şükür, Maneviyat ve Mutluluk İlişisini Anlamak / Understanding the Relationship between Religion, Gratitude, Spirituality and Happiness through Children's Homes Gülüşan GÖCEN	135
Yetim ve Yetim Annelerinin Güçlendirilmesinde Kurumların ve Toplumun Sorumlulukları / Responsibilities of Institutions and Society in Empowering Orphans and Mothers of Orphans Esin TÜCCAR	175
Çocukların İstismarına Neden Olan Risk Faktörleri ve Önleyici Çalışmalar / Risk Factors Causing Child Abuse and Preventive Measures Zeki KARATAŞ	185
Sinemada Çocuk ve Yetim Temsili ve Sinemaya Düşen Sorumluluklar / Representation of Children and Orphans in Cinema and Responsibilities of Cinema İhsan KABİL	213
Avrupa'da Kayıp Mülteci ve Göçmen Çocuklar Raporu Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi, Göç, Mülteciler ve Yerinden Edilmiş Kişiler Komisyonu Raporu / Report on Missing Refugee and Migrant Children in Europe Parliamentary Assembly of The Council of Europe Report of The Committee on Migration, Refugees and Displaced Persons Serap YAŞAR	253
Doğu Batı Ekseninde Çocuk Koruma İdaresi Ülke Örnekleri / Child Protection Administration on The East-West Axis Country Examples Memduh Cemil ŞİRİN	289
Sivil Toplum Kuruluşlarının Çocuk Koruma Uygulamalarındaki Rolü / The Role of Civil Society Organisations in Child Protection Practices Burak KÜSMEZ	313

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Türkiye’de Devlet Koruması Altındaki Çocuklara Bütüncül Bir Bakış / A Holistic View of Children Under State Protection in Türkiye Abdurrahman TAŞKAN	349
Türkiye’de Suriyeli Mülteci Çocukların Toplumsal Entegrasyonunda UNICEF’in Rolü / The Role of UNICEF in the Social Integration of Syrian Refugee Children in Türkiye Emine SAKLAN	359
Doğu Türkistan’da Çocuk Olmak / Being a Child in East Turkistan Nureddin İZBASAR	371
İşgalin Çaldığı Gelecek: Filistinli Çocuklar / Stolen Childhood: Growing Up Amidst Occupation in Palestine Kadriye SINMAZ	399
Suriyeli Çocukların Eğitime Uyum Sürecinde STK Desteği / NGO Support in the Adaptation Process of Syrian Children’s Education Serra EREL	417
Sonuç Bildirgesi/ Concluding Remarks	437

ÖN SÖZ

“Yalnız olmak, tek başına kalmak” anlamındaki “yütm” kökünden türeyen yetim kelimesi nesnenin teklifiğini ifade eder. Çocuğun yetim kalması ise aslı ihtiyaçlarının karşılanması, himaye edilmesi ve haklarının korunması bakımından sahihsiz kalması olarak anlaşılabilir. Geleneksel olarak himaye etme ve destek olma vazifesi babaya nispet edilse de, yetim kavramını bir çocuğun ebeveynleri sağ olsa da onu tehlikelerden koruyacak her türlü desteği yitirmiş olması olarak anlamak daha yerinde olacaktır. Medeniyet iklimimizde günlük dilde yetim ifadesinin bu durumu çağrıştıracak şekilde kullanılması da anlamı teyit etmektedir.

Yüce kitabımız Kur’an-ı Kerim toplumda adaletin ve dayanışmanın güçlenmesi için bazı sosyal grupların haklarının gözetilmesinin önemine vurgu yapmaktadır. Adil ve barış içinde bir dünyanın inşa sürecinde hakları en başta gözetilmesi gereken bu gruplar içinde, yoksullar, yolda kalmışlar, yakın akrabalar, komşular, muhtaçlar hemen sıralanabilir. İşte bu gruplar arasında özellikle vurgulanan bir diğer grup yetimlerdir. Yetimlik sadece varsıl olmamakla ilişkilendirilemez. Yetimlik, haklarını koruyabilecek ve savunabilecek yeterlikte olmayan çocuklar için kullanıldığında doğrudan çocuk hakları ile ilgili bir kavram olarak da karşımıza çıkmaktadır.

Dolayısıyla yetimlik olgusunu çocuk hakları içinde değerlendirmek, hak ve özgürlükler anlayışına da önemli katkılar yapabilecek bir yaklaşımı beraberinde getirecektir. Böyle durumda olan tüm çocukları korumayı esas alan bir düşünce sistemi ve bunun ışığında sosyal dayanışmanın kurumsal hale getirilmesi, tüm haklara teşmil edilebilecek bir bakış açısını ve kurumsallaşmayı beraberinde getirecek süreci başlatabilir.

Tüm bu nedenlerle yetimlik olgusunu bilimsel bir bakış ile ele alan, konu ile ilgili farklı disiplinlerden akademisyenleri, uzmanları ve uygulayıcıları bir araya getiren Yetim ve Kimsesiz Çocuklar Sempozyumu’nun Dünya Çocuk Hakları Gününde düzenlenmiş olması ve buradaki tebliğlerin kitaplaşmış olması çok büyük önem arz etmektedir. Bu Sempozyumun düzenlenmesinde ve tebliğlerin kitap olarak yayınlanmasında emeği geçen tüm kurumlara ve tabi ki kitaba yazıları ile katkı sunan akademisyen ve uzmanlara şükranlarımı sunuyorum. Bu kitabın alanında çok başarılı olmasını temenni ediyorum, saygı ve selamlarımı iletiyorum.

Prof. Dr. Mahmut AK

İstanbul Üniversitesi Rektörü

PREFACE

The word orphan, derived from the root “*yütm*” meaning “to be alone, to be left alone”, expresses the uniqueness of the object. Being an orphan can be understood as a child being unprotected in terms of meeting his/her basic needs and observing his/her rights. Although the duty of protection and support is traditionally attributed to the father, it would be more appropriate to understand the concept of orphan as a child who has lost material and spiritual support that would protect him from dangers even if his parents are alive. The fact that the term orphan is used in daily language in our civilisation in a way to evoke this situation also confirms the meaning.

Our Holy Qur’an emphasises the importance of protecting the rights of certain social groups in order to strengthen justice and solidarity in society. In the process of building a just and peaceful world, the poor, stranded travellers, close relatives, neighbours and the needy can be immediately listed among these groups whose rights should be respected first and foremost. Among these groups, orphans are another group that is particularly emphasised. Orphanhood is not only associated with not being wealthy. Since orphanhood is used for children who are not capable of protecting and defending their rights, it is also a concept directly related to children’s rights.

Therefore, treating the phenomenon of orphanhood within child rights will make significant contributions to the understanding of rights and freedom. A system of thought based on the protection of all children in this situation and the institutionalisation of social solidarity in the light of this can initiate a process that will bring about a perspective and institutionalisation that can be extended to all rights.

For all these reasons, it is of great importance that the Symposium on Orphans and Abandoned Children, which deals with the phenomenon of orphanhood from a scientific point of view and brings together academics, experts and practitioners from different disciplines related to the subject, was organised on the World Children’s Day and that the academic papers here have been published as a book. I would like to express my gratitude to all the institutions that contributed to the organisation of this Symposium and the publication of the papers as a book, and of course to the academicians and experts who contributed to the book with their writings. I hope that this book will be very successful in its field, and I convey my respect and greetings.

Prof. Dr. Mahmut AK

Rector of Istanbul University

ÖN SÖZ

“Yetim gülerse, herkes güler” sloganıyla başta yetimlerimiz olmak üzere tüm çocuklara pozitif ayrımcılık uygulayan bir belediye olarak çocuklar için yapılacak her türlü proje ve faydalı girişimin destekçisi olduk, olmaya devam edeceğiz. Tüm dezavantajlı gruplarla ilgili sosyal sorumluluklarımızdan asla kaçmayız.

Bu felsefeden hareketle Yetim Vakfı tarafından organize edilen “Yetim ve Kimsesiz Çocuklar Sempozyumu”nun paydaşlarından biri olduk. Ülkemizdeki ve gönül coğrafyamızda hatta tüm dünyadaki yetim ve kimsesiz çocuklarının hakları ve sorunlarının konuşulduğu sempozyumun gerçekleştirilmesine Bağcılar Belediyesi olarak bizi de ortak ettikleri için Yetim Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Murat Yılmaz’a teşekkür ediyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanımız Sayın Prof. Dr. Mustafa Şentop’un teşrifleriyle gerçekleşen ve birbirinden değerli akademisyen ve fikir insanının sunum yaptığı sempozyumda BM istatistiklerine göre dünya üzerindeki 140 milyon civarındaki yetim hakkında geleceğe dönük önemli tespit ve öneriler dile getirildi.

Sonuç bildirgesinde yer alan “Yetimliğe sebep olan savaşlar ve çatışmalar, doğal afet ve yoksulluklar ile hastalıkların önlenmesi daha az çocuğun yetim kalması anlamına geleceğinden devletlerin ve Birleşmiş Milletler (BM) ve İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) gibi kurumların daha çok inisiyatif almaları gerek.” vurgusunu çok önemli buluyorum.

Günümüzde yetimlerin, sosyal yetimlerin ve ailelerinin iyi oluşuna ve sosyal hayata uyum sağlamalarına katkı sağlamak konusunda yerel yönetimler olarak üzerimize düşen ve sorumlulukları yerine getirmeye devam edeceğiz. Merkezî ve yerel yönetimler kadar vatandaşların da yetimlere ve dezavantajlı çocuklara karşı duyarlılığı bu çabalarımızı daha hızlandıracaktır.

Bu duygularla, Peygamber Efendimizin “Ben ve yetimi himaye eden kişi cennette bir arada bulunacağız.” diye buyurduğu cennet müjdesine hep birlikte nail olmanızı temenni ediyorum, sempozyum kararlarının hayata geçirilmesini diliyorum.

Abdullah ÖZDEMİR

Bağcılar Belediye Başkanı

PREFACE

We set out with the slogan “If an orphan laughs, everyone laughs”, and as a municipality that applies positive discrimination to all children, especially orphans, we will continue to support all kinds of projects and beneficial initiatives for children. We never run away from our social responsibilities for all disadvantaged groups.

With this perspective, we, as Bağcılar Municipality, became one of the stakeholders of the “Symposium on Orphans and Abandoned Children” organised by the Orphan Foundation. I would like to thank Murat Yılmaz, Chairperson of the Board of Directors of the Orphan Foundation, for making us a partner in the symposium where the rights and problems of orphans and orphaned children not only in our country but all over the world are discussed.

The symposium was held with the presence of the President of the Grand National Assembly of Türkiye, Prof. Mustafa Şentop, and presentations were made by distinguished academicians and social services experts, and important determinations and suggestions for the future were expressed about the 140 million orphans in the world according to UN statistics.

I find the resolution in the final declaration that “States and international institutions such as the United Nations (UN) and the Organisation of Islamic Cooperation (OIC) should take more initiatives to prevent wars and conflicts, natural disasters and poverty and diseases that cause orphanhood.” very important.

As local administrations, we will continue to fulfil our duties and responsibilities to contribute to the well-being of orphans, social orphans and their families and their adaptation to social life. The sensitivity of citizens as well as central and local governments towards orphans and disadvantaged children will accelerate our efforts.

Our Prophet said “I and the person who protects the orphan will be together in paradise.” and gave the good news of paradise. I hope that we will be able to reach paradise together by striving together for orphans and I wish that the decisions of the symposium will be implemented for the benefit of children all over the world.

Abdullah ÖZDEMİR

Mayor of Bağcılar Municipality

ÖN SÖZ

Çocuklar gözlerimizin nurudur. İsteriz ki; sevgi ve şefkat görsün, ilgi ve muhabbetle büyüsün, hiçbir şeyden mahrum olmasınlar. Her zaman gülsün, neşe kaynağı olsunlar. Her çocuğun eğitim alabilmesi, sağlık ve sosyal imkânlardan faydalanabilmesi, kimliğini ve vatandaşlık haklarını alabilmesi, anne babasıyla ve yakınlarıyla yaşayabilmesi, her türlü tehlikeye karşı güven içinde olması, akranlarıyla koşup oynayabilmesi, ailesinin maddî, manevî bütün imkânlarından istifade edebilmesi en doğal hakkıdır.

54 maddeden oluşan Çocuk Hakları Sözleşmesi, çocuk hakları ve dünya üzerindeki tüm çocukların doğuştan sahip olduğu korunma haklarının yanında her türlü ihmal ve istismara karşı dokunulmazlığın kanunlarla sağlanmasını kapsamaktadır. Ancak ne var ki çocukların çoğu bu tabii haklarından ve onlar adına temenni ettiğimiz güzel hayattan nasiplenemiyorlar. Çünkü dünya üzerinde her dört çocuktan biri savaş, çatışma ve felaketlerden etkilenen ülkelerden birinde yaşarken, 1 milyar çocuk çok boyutlu yoksullukla yüz yüze. 200 milyona yakın çocuğun çalışmak zorunda kaldığı dünyada, sayıları 80 milyona varan mültecilerin yarısını da yine çocuklar oluşturuyor.

Dünya ölçeğinde devletlerin çocuklarla ilgili olarak ortaya koyduğu sosyal politikalar maalesef mevcut ihtiyaçlara cevap veremiyor. Çocuklar için gerekli olan sevgi ve şefkat iklimi, canice saldırılar ve bilinçli mahrum bırakışlarla baharları kışa çeviriyor. Oysa haklar açısından Paris'teki bir çocukla Urumçi'deki bir çocuğun arasında fark bulunmuyor.

Filistin, Doğu Türkistan, Suriye, Arakan, Ukrayna, Etiyopya, Keşmir, Kongo, Yemen, Somali, Sudan ve daha birçok ülkenin çocukları ya silahların gölgesinde ya da silah altında, ya zindanlarda ya da çocuk ve mülteci kamplarında açlık ve yoksulluk içerisinde hayata tutunmaya çalışıyorlar. Avrupa, Kuzey Amerika ve Avustralya gibi coğrafyalarda ise aile kurumunun iyice zayıflamasıyla birlikte çocukların baba ya da anne figürü olmaksızın sosyal yetimler olarak büyümek zorunda olduğu gerçeğiyle yüzleşmekteyiz.

16 yıldır, havadan, karadan ve denizden İsrail ablukası altında olan Gazzeli çocuklara nefes alacakları bir koridor açabilir miyiz?

Doğu Türkistan'da “toplama kampları”ndaki çocukları anne-babalarına kavuşturabilir miyiz?

Arakanlı çocukların kimlikleri ve vatanları olsun diye mücadele edebilir miyiz? Akdeniz'de devrilen göçmen botlarındaki çocukları kurtarabilir miyiz?

Her gün yoksulluk ve buna bağlı nedenlerle hayatlarını kaybeden 22.000 çocuk için bir şeyler yapabilir miyiz?

Şair İsmet Özel: “Ben öyle bilirim ki yaşamak, berrak bir gökte çocuklar aşkına savaşmaktır.” diyor.

Çocuklar için savaşabilir miyiz?

Bu veriler ve çocuk gerçekleri bizlere aynı zamanda tarihte en yaygın kabul gören insan hakları belgesi olan BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin kocaman bir hayalden ibaret olduğunu da anlatıyor. Bu vesileyle BM'yi Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne sahip çıkmaya davet ediyoruz.

2013 yılında Uganda'nın başkenti Kampala'da 213 çocuğun yaşadığı bir yetimhanede karşılaştığım tablo hala canımı yakıyor. 12 metrekarelik bir odada, her bir bölümünde 3 ya da 4 çocuğun yan yana yattığı 3'er katlı ranzalarda ve yere serilmiş şilteler üzerinde toplam 40 çocuk saydığımız o gün dünyanın adalete ne kadar da muhtaç olduğunu bir kez daha anladım. Bu çocukların tek bir kıyafetleri vardı ve günde sadece bir kez yemek yiyebiliyorlardı.

Dünyanın en zengin 2153 kişinin varlıklarının 4,6 milyar insanın gelirinden daha fazla olduğu bir dünyada, bu zenginlerin Ugandalı çocuklara borçlu oldukları oldukça açık!

Görüldüğü üzere bugün karşı karşıya olduğumuz bu tablo daha etkili, planlı ve programlı bir faaliyet takvimi hazırlama mecburiyetimizi açıkça ortaya koymaktadır.

Yetim ve Kimsesiz Çocuklar Sempozyumu bu yönüyle sadece durum tespitleriyle yetinmeyip aynı zamanda çözüm önerileri de sunarak karar alıcılar için önemli bir öncelikler listesi ortaya koymaktadır.

Yetim Vakfı olarak Rabbimizin bir imtihan vesilesi olarak bizlere emanet ettiği yetim ve öksüz yavrularımız, Efendimiz'in (sav) bildirdiği müjdelerle iştiyakımızı arttırıyor. Efendimiz (sav) işaret ve orta parmağını birleştirerek: "Ben ve yetimi himaye eden kişi cennette bu şekilde bir arada bulunacağız." buyuruyorlar. Rabbimizden niyazımız odur ki bu müjdeye devletiyle, STK'larıyla ve tüm vatandaşlarıyla hep birlikte nail olalım.

Son söz olarak Yetim ve Kimsesiz Çocuklar Sempozyumu'nun hazırlanmasında desteklerini eksik etmeyen İstanbul Üniversitesi'ne, Bağcılar Belediyesi Belediye Başkanı Sayın Abdullah Özdemir'e ve elbette Yetim Vakfı sempozyum düzenleme heyetinde bulunan kıymetli kardeşlerimize teşekkürü bir borç biliyorum.

Çiçek gülüşlü çocukları dünyanın her yerinde görebilmek temennisiyle merhametli bir toplum için, yarınlarımız için ve **elbette çocuklar için hep birlikte yola çıkalım!**

Murat YILMAZ

Yetim Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı

PREFACE

Children are the apple of our eye. We wish they receive love and affection, grow up with love and affection, and are not deprived of anything. We want them to smile constantly and be a source of joy. It is the most natural right of every child to receive education, to benefit from health and social opportunities, to receive his/her identity and citizenship rights, to live with his/her parents and relatives, to be safe against all kinds of dangers, to run and play with his/her peers, to benefit from all material and emotional support of his/her family.

The Convention on the Rights of the Child, which consists of 54 articles, covers the rights of the child and the protection rights that all children in the world have from birth, as well as the provision of immunity against all kinds of neglect and abuse by law. However, most children cannot benefit from these natural rights and the quality of life we wish for them. This is because one out of every four children in the world lives in one of the countries affected by war, conflict and disasters, while 1 billion children face multidimensional poverty. Nearly 200 million children are forced to work worldwide, and half of the 80 million refugees are children.

Unfortunately, the social policies of states worldwide regarding children do not meet the current needs. The climate of love and compassion required for children turns spring into winter with vicious atrocities and deliberate deprivations. However, in terms of rights, there is no difference between a child in Paris and a child in Urumqi.

The children of Palestine, East Turkestan, Syria, Arakan, Ukraine, Ethiopia, Kashmir, Congo, Yemen, Somalia, Sudan and many other countries are trying to hold on to life in the shadow of gunfire or under the gun, in dungeons or child and refugee camps in hunger and poverty. In geographies such as Europe, North America and Australia, with the weakening of the family institution, children have to grow up as social orphans without a father or mother.

Can't we provide a breath of air for the children of Gaza who have been under Israeli blockade from air, land and sea for 16 years?

Can a rescue operation be organised for the children in East Turkestan's "child concentration camps"?

Can we endeavor to ensure that Arakanese children have an identity and a homeland?

Can we rescue children from overturned migrant boats in the Mediterranean?

Can we do something for the 22,000 children who lose their lives daily due to poverty and related causes?

As the poet, İsmet Özel, said: "I know that living is to fight for children in a clear sky."

Can we fight for children?

These data and children's realities also confirm that the UN Convention on the Rights of the Child, which is the most universally accepted human rights instrument, is just a big illusion. Thus, we invite the UN to protect the Convention on the Rights of the Child on this occasion.

In 2013, the image I witnessed in an orphanage where 213 children lived in Kampala, the capital of Uganda, still haunts me. That day, when we counted 40 children in a 12 square metre room, each with 3 or 4 children sleeping side by side in 3-storey bunk beds and on mattresses

laid on the floor, I once again realised how much the world needed justice. These children had only one set of clothes and could only eat once a day.

In a world where the wealth of 2153 of the world's wealthiest people is more than the income of 4.6 billion people, it is evident that these rich people are indebted to Ugandan children!

As can be observed, this picture we are facing today reveals our necessity to prepare a more effective, planned and programmed activity calendar.

In this respect, our Symposium on Orphans and Children in Need of Protection is not only contented with the determination of the situation but also presents an essential list of priorities for decisionmakers by offering solutions.

As the Orphan Foundation, our orphans, whom Allah has entrusted to us as a means of trial, increase our eagerness with the promises declared by our Prophet (PBUH) as he states, "The person who protects the orphan and I will be together in heaven like this", indicating his index and middle finger. We ask Allah to grant us this blessing together with the state, NGOs and all citizens.

Finally, I would like to express my gratitude to Istanbul University, the Mayor of Bağcılar Municipality, Mr Abdullah Özdemir, and of course to our esteemed colleagues in the Symposium organising committee of the Orphan Foundation for their support in the preparation of the Symposium on Orphans and Abandoned Children.

Let us set out together for a compassionate society and better tomorrows for our children, with the hope of seeing their beautiful smiles all over the world!

Murat YILMAZ

Chairperson of the Board of Directors Orphan Foundation

YETİM VE KİMSESİZ ÇOCUKLAR SEMPOZYUMU

1. GÜN

19 Kasım 2022, Cumartesi

İstanbul Üniversitesi Rektörlük Binası Mavi Salon

11.00-12.30 Açılış Konuşmaları

Murat YILMAZ
Yetim Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı

Av. Fehmi Bülent YILDIRIM
İHH İnsani Yardım Vakfı Başkanı

Prof. Dr. Haluk ALKAN
İstanbul Üniversitesi Rektör Yardımcısı

Prof. Dr. Ali ERBAŞ
Diyanet İşleri Başkanı

Prof. Dr. Mustafa ŞENTOP
TBMM Başkanı

12.30 – 12.45 Kahve Molası

12.45-14.30 1. OTURUM

YETİMLİK VE YETİMLİK HUKUKU

Moderatör: Prof. Dr. Süleyman KAYA - *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*

1.1 Kavramsal Açıdan Yetimlik

Av. Hüsamettin ORHAN - *Yetim Vakfı Başkan Vekili*

1.2 İslam'da Yetim Hukuku ve Yetimin Himayesinde Fertler ve Toplumun Sorumlulukları

Dr. Ahmet Hamdi YILDIRIM - *İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dekan Yrd.*

1.3 Yetimliğin En Yaygın Hali: Sosyal Yetimlik ve Çocuk Suçluluğu

Oğuzhan EYİLİK - *Psikolojik Danışman, Adalet Bakanlığı*

1.4 Türk Hukukunda ve Uluslararası Hukukta Çocuk Hakları

Sürüye KUTAN - *Aile ve Sosyal Hizmetler Uzmanı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü*

2. GÜN

20 Kasım 2022, Pazar

İstanbul Üniversitesi Prof. Dr. Fuat Sezgin Kongre ve Kültür Merkezi

11.00-13.00 2. OTURUM

YETİMLERİN HİMAYE EDİLMESİNDE TOPLUMSAL SORUMLULUK

Moderatör: Dr. Selman Salim KESGİN - *Kızılay Akademi*

- 2.1 **Osmanlı'dan Cumhuriyet Türkiye'sine Yetim ve Kimsesiz Çocukları Himaye Eden Kurumlar**
Doç. Dr. Halide ASLAN - *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*
- 2.2 **Çocuk Evleri Üzerinden Din, Şükür, Maneviyat ve Mutluluk İlişisini Anlamak**
Doç. Dr. Gülüşan GÖCEN - *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü, Manevi Danışmanlık ve Rehberlik Bölüm Başkanı*
- 2.3 **Yetim ve Yetim Annelerinin Güçlendirilmesinde Kurumların ve Toplumun Sorumlulukları**
Dr. Esin Akdeniz TÜCCAR - *İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi*
- 2.4 **Çocukların İstismarına Neden olan Risk Faktörleri ve Önleyici Çalışmalar**
Doç. Dr. Zeki KARATAŞ - *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü*
- 2.5 **Sinemada Çocuk ve Yetim Temsili ve Sinemaya Düşen Sorumluluklar**
İhsan KABİL - *Sinema Eleştirmeni*

13.00 – 13.15 Kahve Molası

13.15-15.15 3. OTURUM

YETİMİN HİMAYE EDİLMESİNDE ULUSAL VE ULUSLARARASI KURUMLAR, PRATİKLER VE TECRÜBELER

Moderatör: Av. Serap YAŞAR - *Ak Parti İstanbul Milletvekili, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi*

- 3.0 **Avrupa'da Kayıp Mülteci ve Göçmen Çocuklar Raporu**
Av. Serap YAŞAR - *Ak Parti İstanbul Milletvekili, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Türk Delegasyonu Üyesi*
- 3.1 **Doğu Batı Ekseninde Çocuk Koruma İdaresi Ülke Örnekleri**
Dr. Memduh Cemil ŞİRİN - *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi*
- 3.2 **Sivil Toplum Kuruluşlarının Çocuk Koruma Uygulamalarındaki Rolü**
Araş. Gör. Burak KÜSMEZ - *Yalova Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi*
- 3.3 **Türkiye'de Devlet Koruması Altındaki Çocuklara Bütüncül Bir Bakış**
Uzm. Abdurrahman TAŞKAN - *Aile ve Sosyal Hizmetler Uzmanı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü*
- 3.4 **Türkiye'de Suriyeli Mülteci Çocukların Toplumsal Entegrasyonunda UNICEF'in Rolü**
Dr. Emine SAKLAN - *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Fakültesi*

15.15– 15.30 Kahve Molası

15.30-17.30 4. OTURUM

SAVAŞ, İŞGAL VE YOKSULLUK SARMALINDA YETİM VE DEZAVANTAJLI ÇOCUKLAR

Moderatör: İzzet ŞAHİN - *İHH İnsani Yardım Vakfı Mütevelli Heyeti Üyesi*

- 4.1 **Doğu Türkistan'da Çocuk Olmak**
Nureddin İZBASAR - *Araştırmacı, Yazar*

- 4.2 **Savaş, Göç ve Yoksulluk Sarmalında Latin Amerika’da Yetim ve Dezavantajlı Çocuklar**
Hüsamettin ASLAN - *Latin Amerika Araştırmacısı*
- 4.3 **İşgalin Çaldığı Gelecek: Filistinli Çocuklar**
Kadriye SINMAZ - *Ortadoğu Araştırmacısı*
- 4.4 **Suriyeli Çocukların Eğitime Uyum Sürecinde STK Desteği**
Serra EREL - *Yeryüzü Çocukları Derneği*

